Basistoelichting overlijdensschadeberekening

A. Wat dient er berekend te worden?

Er dient op basis van uitgangspunten berekend te worden op welke datum ("**kapitalisatiedatum**") welk bedrag aan schadevergoeding nodig is voor de nabestaanden van het slachtoffer van bijvoorbeeld een ongeval of medische fout ("**gebeurtenis**") om de financiële gevolgen van de gebeurtenis te compenseren.
De benodigde uitgangspunten voor de berekening van het bedrag worden in de opdracht aan NRL verstrekt.

B. Stappen die doorlopen dienen te worden

STAP 1 (zie figuur 1)

Berekening netto consumptief inkomen

Bruto-inkomen

Op basis van de ontvangen uitgangspunten wordt het bruto-inkomensverloop uitgewerkt voor zowel de situatie zonder gebeurtenis als voor de situatie met gebeurtenis. De uitwerkingen zijn in iedere NRL-rapportage te vinden.

Netto-inkomen

Vervolgens wordt het bruto-inkomen omgerekend naar een netto-inkomen. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met de in de uitgangspunten vermelde fiscale bijtellingen/aftrekposten en de toepasselijke heffingskortingen (algemene heffingskorting, arbeidskorting, etc.).

Netto consumptief inkomen

Vervolgens worden de in de uitgangspunten vermelde netto-posten verrekend met het netto-inkomen, wat resulteert in:
- ofwel een verhoging van het netto-inkomen (door kinderbijslag, huurtoeslag, zorgtoeslag, etc.)
- ofwel een verlaging van het netto-inkomen (door ziektekosten, huishoudelijke hulp, etc.)

Het resulterende inkomen kan gebruikt worden voor consumptie en wordt daarom het netto consumptief inkomen genoemd. Het verschil in netto consumptief inkomen vormt daarom de basis van de te berekenen schadevergoeding.

De bewerkingen, die zijn toegepast om het bruto-inkomen om te rekenen naar het netto consumptief inkomen, zijn te vinden in het hoofdstuk "bruto-nettoberekeningen", zoals dat in elke berekening van NRL is opgenomen.
Standaard worden de bewerkingen voor jaren na de kapitalisatiedatum uitgevoerd op basis van de fiscale en sociale wetten die gelden op de kapitalisatiedatum.

Figuur 1:
Ter illustratie hieronder voor één willekeurig jaar de bewerkingen in drie fases van bruto-inkomen naar netto-inkomen naar netto consumptief inkomen.

Zonder gebeurtenis

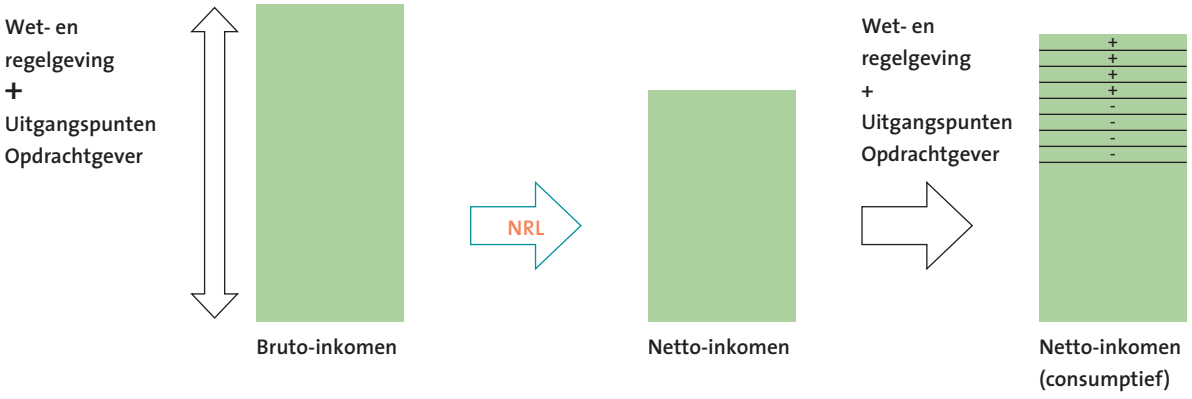

Met gebeurtenis

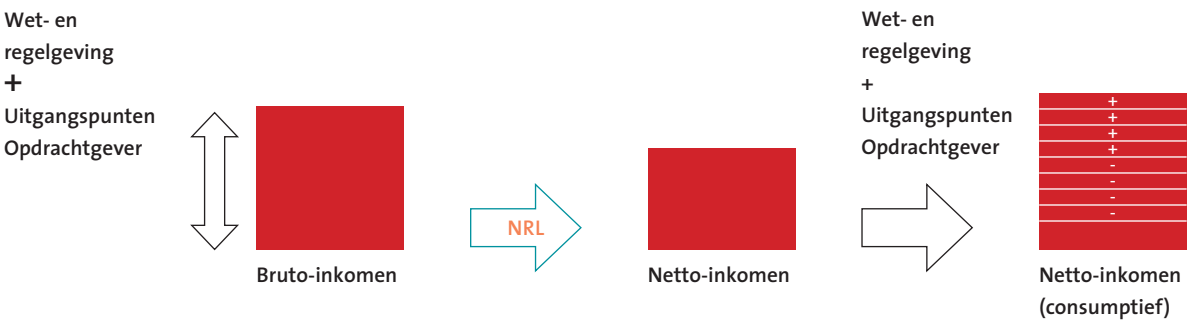

STAP 2 (zie figuur 2)

Voor elk jaar, **vanaf** de datum waarop de gebeurtenis plaats vond **tot** aan de eerstvolgende statistisch te verwachten overlijdensdatum ("**looptijd**") van:

- ofwel de nabestaande
- ofwel het slachtoffer (indien de gebeurtenis niet zou hebben plaatsgevonden), dient berekend te worden:
  a. het netto-gezinsinkomen (consumptief) zonder gebeurtenis (zie figuur 2: "S+P+K" in **groen**)
     1. S = het netto-inkomen van het slachtoffer
     2. P = het netto-inkomen van de partner
     3. K = het netto-inkomen van de kinderen.
        (nb: volgens De Letselschade Richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade dient het inkomen van kinderen, die niet zelf in hun levensonderhoud voorzien, buiten beschouwing gelaten te worden)
  b. WNU = Weggevallen Normatieve Uitgaven van slachtoffer (WNU-percentage[1] vermenigvuldigd met het netto-inkomen zonder gebeurtenis van het gezin "S+P+K" in **groen**)
  c. WU = Weggevallen Uitgaven:
     1. Verlaagde/weggevallen hypotheekrente
     2. Verlaagde/weggevallen premie(s)
     3. Verlaagde/weggevallen verzekering(en)
     4. Overige
  d. het netto-gezinsinkomen (consumptief) met gebeurtenis (zie figuur 2: "P+K" in **rood**)
  e. BU = Bijgekomen Uitgaven:
     1. Verlies zelfwerkzaamheid
     2. Kosten wegens huishoudelijke hulp
     3. Oppaskosten/opvangkosten
     4. Overige
  f. de schade = a – b – c – d + e (zie figuur 2: "Schade" in **blauw**)

Figuur 2:

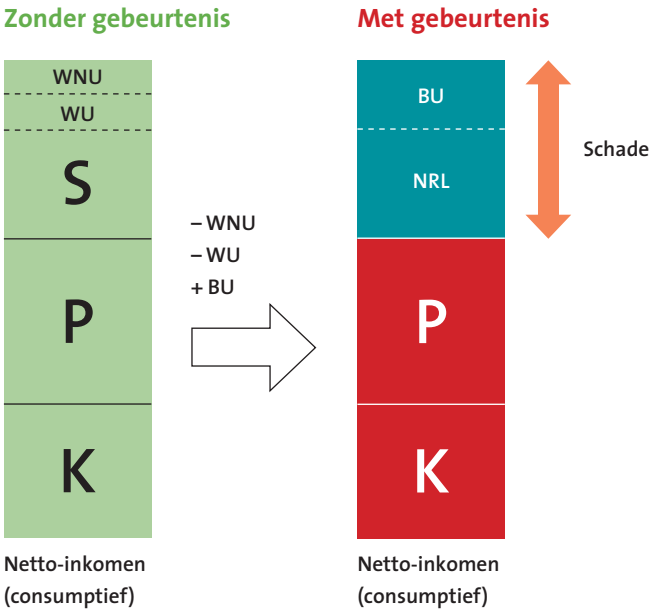

Uitbetaling schadevergoeding elk jaar:
De nabestaanden zouden de schadevergoeding bijvoorbeeld elk jaar kunnen ontvangen (zie figuur 2: blok in **blauw**).
In dat geval zouden de nabestaanden als totale schadevergoeding over de looptijd ontvangen de optelsom van alle blokken in **blauw**.

Uitbetaling schadevergoeding ineens:
Indien de uitbetaling van de schadevergoeding in één bedrag ineens plaatsvindt (op de kapitalisatiedatum), dient in dat geval stap 3 doorlopen te worden.

[1] **Het WNU-percentage** wordt bepaald op basis van de toepasselijke tabel, die geselecteerd kan worden uit een tiental tabellen, die te vinden zijn in hoofdstuk 12.2 en 12.3 van "De Letselschade Richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade, 13 maart 2020" van De Letselschade Raad.

STAP 3 (zie figuur 3a en 3b)

Van uitbetaling elk jaar naar uitbetaling ineens

Eenmalige uitbetaling van de totale schade (de optelsom van alle blokken in **blauw** gedurende de looptijd) op de **kapitalisatiedatum** zorgt ervoor dat de nabestaanden:

- het ene deel van de schadevergoeding ontvangt nadat de schade is geleden (**correctie door middel van wettelijke rente**; zie figuur 3a)
- het andere deel van de schadevergoeding ontvangt voordat de schade wordt geleden (**4 correcties**; zie figuur 3b)

Figuur 3a:
Ter illustratie hieronder één willekeurig jaar vóór de **kapitalisatiedatum**. De **correctie** leidt tot een verhoging van de jaarlijkse schadevergoeding.

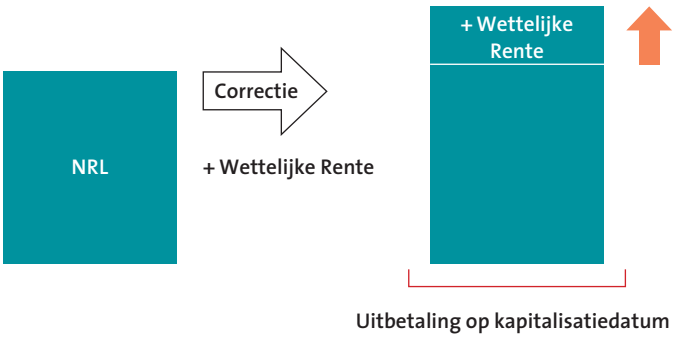

Figuur 3b:
Ter illustratie hieronder één willekeurig jaar vanaf de **kapitalisatiedatum**.
Van de 4 correcties leiden 2 correcties tot een verhoging van de jaarlijkse schadevergoeding en de 2 andere correcties tot een verlaging van de jaarlijkse schadevergoeding.

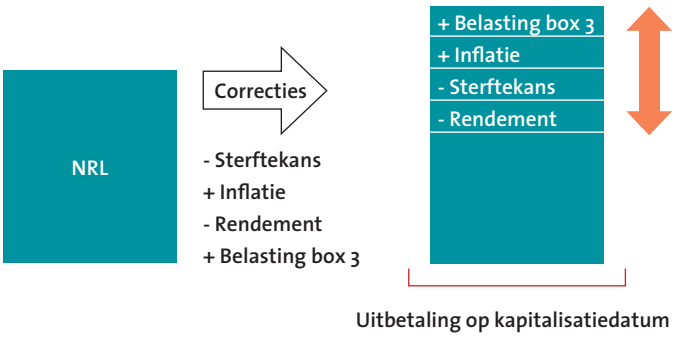

Voor toelichting op de correcties zie volgende pagina.

CORRECTIES STAP 3

1. Voor de kapitalisatiedatum

a. Wettelijke rente
Verhoogt de jaarlijkse schadevergoeding als compensatie voor het uitblijven van betaling van de schadevergoeding in het jaar waarin de schade is geleden.

2. Na de kapitalisatiedatum

a. Sterftekans
Verlaagt de jaarlijkse schadevergoeding, omdat de schade eindigt zodra het slachtoffer zou komen te overlijden (anders dan door de gebeurtenis) of de nabestaande komt te overlijden.
De schade wordt verlaagd met de toenemende kans dat ofwel het slachtoffer ofwel de nabestaande in een bepaald jaar komt te overlijden.
De sterftekansen, die desgewenst worden gebruikt, zijn afkomstig uit de meest actuele tabellen van het actuarieel genootschap.

b. Inflatie
Verhoogt de jaarlijkse schadevergoeding als compensatie voor het uitblijven van enige indexering van het inkomen.
De schadevergoeding in een bepaald jaar wordt verhoogd met een factor die de samengestelde inflatie aanduidt vanaf de kapitalisatiedatum tot het jaar waarin de schade wordt geleden.
De inflatiepercentages in de toepasselijke periodes zijn in de opdracht als uitgangspunten aan NRL verstrekt.

c. Rendement
Verlaagt de jaarlijkse schadevergoeding uitgaande van de verwachte rente over de schadevergoeding (indien rendement positief).
Verhoogt de jaarlijkse schadevergoeding uitgaande van de verwachte rente over de schadevergoeding (indien rendement negatief).
De schadevergoeding in een bepaald jaar wordt verlaagd (of verhoogd) met een factor die het samengestelde rendement aanduidt vanaf de kapitalisatiedatum tot het jaar waarin de schade wordt geleden.
De rendementspercentages in de toepasselijke periodes zijn in de opdracht als uitgangspunten aan NRL verstrekt.

d. Belasting box 3
Verhoogt de totale schadevergoeding ter compensatie van te betalen belasting.
Toelichting
- Het bedrag, dat de nabestaanden ontvangen als schadevergoeding, verhoogt immers het fiscale vermogen van de nabestaanden.
- De nabestaanden dienen vervolgens elk jaar een bedrag aan te wenden om de teruggang van het netto-inkomen als gevolg van de gebeurtenis te compenseren; daardoor neemt het fiscale vermogen vervolgens weer jaarlijks trapsgewijs af.
- De nabestaanden dienen over het bedrag, dat resteert van de ontvangen schadevergoeding, elk jaar belasting in box 3 te betalen.
- Tot de totale schadevergoeding behoort een bedrag ("**fiscale component**"), waarmee de nabestaanden naar verwachting gedurende de looptijd de belasting in box 3 zal kunnen betalen.